

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 34/2018(2)(Ε))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «TV ONE»,
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ "Ο ΛΟΓΟΣ" Ε.Ε.**

Ημερομηνία Απόφασης: 2 Οκτωβρίου, 2019

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Ο κ. Τάσος Κυρμίτσης, Μέλος ειδοποιήθηκε κανονικά για τη Συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε για προσωπικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του τηλεοπτικού οργανισμού «TV ONE» πιθανές παραβάσεις των **Κανονισμών 21(5), 21(6), 22(1) και 25(3)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Δυνάμει των ως άνω Κανονισμών:

21.-(5) Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.

21.-(6) Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

22.-(1) Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-

α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- ι. (Κ) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·*

25. Οι πιο κάτω κανόνες αφορούν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στις εκπομπές:

(3) Απαγορεύεται-

(γ) η μετάδοση βωμολογιών σε προγράμματα εντός οικογενειακής ζώνης.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **16.5.2019**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήξης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1 - 4:

1. Στις **21.1.2018**, μεταξύ των ωρών **15:45 – 16:35**, μεταδόθηκε από τον οργανισμό επεισόδιο της ελληνικής κωμικής σειράς **«Είσαι το Ταίρι Μου»**, το οποίο έφερε σήμανση **(Κ)** και προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης**. Κατά τη διάρκεια του εν λόγω επεισοδίου μεταδόθηκε λεκτικό ακατάλληλο για ανηλικούς, καθιστώντας το **πρόγραμμα μη κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Συγκεκριμένα μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- - *Θα σου πω καμιά κουβέντα και θα ψάχνεσαι **μαλακισμένο*** [τα σκέφτεται].
- ***Αι στο διάβολο** πρωί- πρωί κομπλεξικιά* [τα σκέφτεται].

- - *Αν δεν ήταν γυναίκα σου ξέρεις τι θα της έλεγα;*
- *Τι, τι; Πες πως δεν είναι.*
- *Δεν μας χέζεις, μαντάμ !!*

- - *Σκάστε. Κατεβαίνει.*

- - *Έμαθα τα ευχάριστα.*
- *Ποια ευχάριστα;*
- *Γιατί ρε γαμώτο με περνάς για βλάκα;*

2. Στις **21.1.2018**, μεταξύ των ωρών **15:45 – 16:35**, μεταδόθηκε από τον οργανισμό επεισόδιο της ελληνικής κωμικής σειράς **«Είσαι το Ταίρι Μου»**, το οποίο έφερε σήμανση **(Κ)** και προβλήθηκε εντός οικογενειακής ζώνης. Κατά τη διάρκεια του εν λόγω επεισοδίου **μεταδόθηκαν βωμολοχίες σε πρόγραμμα εντός οικογενειακής ζώνης**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **21.1.2018**, μεταξύ των ωρών **15:45 – 16:35**, μεταδόθηκε από τον οργανισμό επεισόδιο της ελληνικής κωμικής σειράς **«Είσαι το Ταίρι Μου»**, το οποίο έφερε σήμανση **(Κ)** και προβλήθηκε εντός οικογενειακής ζώνης. Πριν από την έναρξη του προγράμματος, ο οργανισμός έδωσε την ακουστική προειδοποίηση: **«το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι κατάλληλο για γενική παρακολούθηση»** και την οπτική ένδειξη: **«(Κ)»**. Ωστόσο **η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου**, αφού κατά τη διάρκεια του μεταδόθηκε λεκτικό ακατάλληλο για ανηλικούς, καθιστώντας το πρόγραμμα μη κατάλληλο για γενική παρακολούθηση, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **21.1.2018**, μεταξύ των ωρών **15:45 – 16:35**, μεταδόθηκε από τον οργανισμό επεισόδιο της ελληνικής κωμικής σειράς *«Είσαι το Ταίρι Μου»*, το οποίο έφερε σήμανση **(Κ)** και προβλήθηκε εντός οικογενειακής ζώνης. Ο οργανισμός **δεν μερίμνησε να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή των Δικηγόρων του, Αιμιλιανίδης, Κατσαρός & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε. ημερομ. **7.6.2019** προς την Αρχή, υπέβαλε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή θέσεις του οργανισμού σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση, χωρίς να εκφράσει την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης. Αντίγραφο της επιστολής του οργανισμού επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω επεισοδίου κρίνουμε ότι:

Στις **21.1.2018**, μεταξύ των ωρών **15:45 - 16:35**, μεταδόθηκε από τον οργανισμό επεισόδιο της ελληνικής κωμικής σειράς *«Είσαι το Ταίρι Μου»*, το οποίο έφερε σήμανση **(Κ)** και προβλήθηκε εντός οικογενειακής ζώνης. Κατά τη διάρκεια του εν λόγω επεισοδίου:

- μεταδόθηκαν λεκτικό ακατάλληλο για ανηλικούς, καθιστώντας το **πρόγραμμα μη κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** (υποστοιχείο 1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) και

- μεταδόθηκαν βωμολοχίες σε πρόγραμμα εντός οικογενειακής ζώνης, κατά παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(γ)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Επιπρόσθετα, πριν από την έναρξη του υπό αναφορά επεισοδίου, ο οργανισμός έδωσε την ακουστική προειδοποίηση: «*το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι κατάλληλο για γενική παρακολούθηση*» και την οπτική ένδειξη: «(Κ)». Ωστόσο:

- η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου, αφού κατά τη διάρκεια του μεταδόθηκε λεκτικό ακατάλληλο για ανηλίκους, καθιστώντας το πρόγραμμα μη κατάλληλο για γενική παρακολούθηση, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** (υποστοιχείο **3**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) και συνεπώς
- ο οργανισμός δεν μερίμνησε να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν, αφού η προειδοποίηση (Κ) που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** (υποστοιχείο **4**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

[Τα γεγονότα των υποστοιχείων 1-4 εκτίθενται αναλυτικά στις σελίδες 3 – 4 της παρούσας απόφασης.]

Η Αρχή κρίνει ότι κατά τη διάρκεια του επίδικου επεισοδίου μεταδόθηκε λεκτικό ακατάλληλο για ανηλίκους και βωμολοχίες σε πρόγραμμα εντός οικογενειακής ζώνης όπως: «*μαλακισμένο*», «*Αϊ στο διάβολο*», «*δεν μας χέξεις*», «*σκάστε*» και «*γαμώτο*». Ως εκ τούτου, η Αρχή θεωρεί ότι το περιεχόμενο του συγκεκριμένου επεισοδίου δεν ανταποκρινόταν στη σήμανση «(Κ) – *Κατάλληλο για γενική παρακολούθηση*» που δόθηκε από τον οργανισμό και συνεπώς ο οργανισμός παρέλειψε να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές ήταν ενήμεροι σχετικά με το ακριβές περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούσαν.

Η Αρχή επισημαίνει ότι το περιεχόμενο του κάθε προγράμματος θα πρέπει να διαμορφώνεται ανάλογα με την ώρα μετάδοσής του. Ως εκ τούτου, τα τηλεοπτικά προγράμματα τα οποία προβάλλονται εντός οικογενειακής ζώνης θα πρέπει να σέβονται και να τηρούν τους κανόνες της οικογενειακής ζώνης, με σημαντικότερον αυτόν της προστασίας των ανηλίκων.

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά.

Στην κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα προς παρακολούθηση, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων που περιέχουν λεκτικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανηλίκους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 5:30 το πρωί μέχρι τις 9:00 ή 10:00 το βράδυ, που ορίζεται ως οικογενειακή ζώνη. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε προγράμματος επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια.

Έχει επανειλημμένα υποδειχθεί από την Αρχή ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δίδει ιδιαίτερη έμφαση στα πιο πάνω θέματα και στην τήρηση των προνοιών της νομοθεσίας και ως εκ τούτου προβαίνει σε συστηματικό έλεγχο των προγραμμάτων που μεταδίδονται κατά τη διάρκεια της οικογενειακής ζώνης.

Περαιτέρω, η Αρχή δίδει τεράστια σημασία στο θέμα της ορθής σήμανσης, η οποία θα πρέπει να ανταποκρίνεται στο ακριβές περιεχόμενο και στη φύση του κάθε προγράμματος. Αυτό

κρίνεται ιδιαίτερα αναγκαίο αφενός μεν για να δύναται να ασκηθεί αποτελεσματικά ο γονικός έλεγχος - βάσει της ορθής κατάταξης του κάθε προγράμματος από τον οργανισμό - και αφετέρου δε για να διασφαλίζεται το δικαίωμα του κάθε τηλεθεατή να είναι ενήμερος ως προς το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθεί.

Αναφορικά με τις θέσεις του οργανισμού, όπως αυτές καταγράφονται στην προαναφερθείσα επιστολή των Δικηγόρων του, η Αρχή παρατηρεί τα εξής:

Ο ισχυρισμός των Δικηγόρων του οργανισμού ότι *θεωρούμε ότι οι πελάτες μας έχουν κάνει ότι είναι δυνατό στο μέτρο των νομικών και πρακτικών δυνατοτήτων τους για να επιτύχουν την πιστή εφαρμογή των άρθρων 21(5), 21(6) και 22(1) του Νόμου, η οποιαδήποτε περαιτέρω νομική ή ηθική ευθύνη δεν θα πρέπει να βαρύνει τους ώμους των πελατών μας, δεν γίνεται αποδεκτός από την Αρχή. Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν την υποχρέωση, όπως απορρέει από τον Κανονισμό 22(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), καθορισμού και κατάταξης των προγραμμάτων τους σε συγκεκριμένες κατηγορίες, βάσει της καταλληλότητας τους στις αντίστοιχες ηλικιακές ομάδες (Κ, 12, 15, 18 και Α). Ως εκ τούτου, αποτελεί νομική ευθύνη κάθε οργανισμού να μεριμνά ούτως ώστε η σήμανση (προειδοποίηση) που παρέχει για κάθε πρόγραμμα το οποίο μεταδίδει, να ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο και στη φύση του και κατ' επέκταση να διασφαλίζει, δυνάμει του Κανονισμού 21(5) των προαναφερθέντων οργανισμών, ότι οι τηλεθεατές είναι επαρκώς ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του κάθε προγράμματος που παρακολουθούν.*

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *προβληματισμός γεννάται αναφορικά με την εξουσία που έχει η σεβαστή Αρχή να προβαίνει σε ευρήματα παραβάσεων εκεί όπου αντικείμενο αυτεπάγγελτης διερεύνησης αποτελεί η κατάταξη του περιεχομένου μιας σειράς σε κατηγορίες καταλληλότητας.... Εδώ υπάρχει άμεση εναπόθεση ευθύνης και υποχρέωσης στον σταθμό να κρίνει την καταλληλότητα της σειράς η οποία θα προβληθεί, η Αρχή διευκρινίζει τα εξής: Παρά το γεγονός ότι οι οργανισμοί έχουν την ευθύνη και την υποχρέωση κατάταξης των προγραμμάτων τους, εντούτοις η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ως το αρμόδιο ρυθμιστικό*

όργανο της πολιτείας στον τομέα της ραδιοτηλεόρασης, έχει, ανάμεσα στις αρμοδιότητες της, την ευθύνη και υποχρέωση εποπτείας των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών για την τήρηση της νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάταξης και της σήμανσης των προγραμμάτων τους σε κατηγορίες καταλληλότητας. Συνεπώς, στις περιπτώσεις εκείνες που διαπιστώνεται ότι η σήμανση ενός προγράμματος δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενό του, η Αρχή έχει την εξουσία να εξετάζει σχετικές πιθανές παραβάσεις της νομοθεσίας από τους οργανισμούς.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι είναι η θέση των πελατών μας ότι κατά την προβολή της επίδικης σειράς ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 2018, τηρήθηκαν με την δέουσα επιμέλεια τόσο η κείμενη νομοθεσία όσο και οι αρχές για έλεγχο του περιεχομένου των εκπομπών και συνεπώς οι πρόνοιες του Κανονισμού 21(6) έχουν, υπό το φως των ανωτέρω, τηρηθεί δεόντως, δεν ευσταθεί. Όπως η Αρχή επισημαίνει πιο πάνω στην απόφασή της, κατά τη διάρκεια του επίδικου επεισοδίου, μεταδόθηκε λεκτικό ακατάλληλο για ανηλικούς και βωμολοχίες σε πρόγραμμα εντός οικογενειακής ζώνης («μαλακισμένο», «Αϊ στο διάβολο», «δεν μας χέξεις», «σκάστε», «γαμώτο»). Επομένως, η Αρχή θεωρεί ότι οι πρόνοιες του Κανονισμού 21(6) δεν έχουν τηρηθεί, καθότι το ως άνω λεκτικό ήταν μη κατάλληλο για ανηλικούς, καθιστώντας το υπό αναφορά επεισόδιο – το οποίο μεταδόθηκε εντός οικογενειακής ζώνης - μη κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι Η σεβαστή Αρχή ισχυρίζεται ακόμη ότι το περιεχόμενο της σειράς κρίνεται ως ακατάλληλο για γενική παρακολούθηση και ως εκ τούτου θεωρεί ότι η ένδειξη (Κ) ήταν υπό τις περιστάσεις ατυχής. Ευσεβάστως υποβάλλουμε ότι ουδεμία επαρκής αιτιολογία έχει δοθεί αναφορικά με το ότι η Αρχή κρίνει ως ακατάλληλο περιεχόμενο για γενική παρακολούθηση. Η σεβαστή Αρχή δεν έχει καθορίσει τι ακριβώς είναι αυτό που κατά την κρίση της καθιστά το περιεχόμενο της επίδικης κινηματογραφικής ταινίας ακατάλληλο για γενική παρακολούθηση, δεν μας βρίσκει σύμφωνους. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. 16.5.2019, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Με την ως άνω επιστολή της, η Αρχή επισύναψε τον Πίνακα Α' ημερομ. 3.5.2019, στον οποίο εκτίθενται λεπτομέρειες για τις υπό διερεύνηση πιθανές παραβάσεις. Συγκεκριμένα παρατίθεται επί λέξει το λεκτικό το οποίο ήταν ακατάλληλο για ανηλικούς και το οποίο

μεταδόθηκε κατά τη διάρκεια του επίδικου επεισοδίου [και όχι της επίδικης κινηματογραφικής ταινίας, όπως εκ παραδρομής αναφέρουν οι Δικηγόροι του οργανισμού]. Συνεπώς, βάσει του λεκτικού, το οποίο ήταν ακατάλληλο για ανηλίκους, το περιεχόμενου του συγκεκριμένου επεισοδίου ήταν μη κατάλληλο για γενική παρακολούθηση και συνεπώς η προειδοποίηση (Κ) που δόθηκε από τον οργανισμό ήταν εσφαλμένη, καθότι δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι *η σεβαστή Αρχή δεν έχει υπαγάγει τα γεγονότα τα οποία γεννούν τις κατ' ισχυρισμό παραβάσεις στους αντίστοιχους όρους κατά τρόπο που να καθίσταται ξεκάθαρο στους πελάτες μας τι ακριβώς είναι που αντιμετωπίζουν, δεν ευσταθεί.*

Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι με επιστολή της ημερομ. 16.5.2019, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην προαναφερθείσα επιστολή της, η Αρχή επισύναψε τον Πίνακα Α' ημερομ. 3.5.2019, ο οποίος περιλαμβάνει αναλυτικά όλες τις απαραίτητες λεπτομέρειες για τις υπό διερεύνηση πιθανές παραβάσεις που είχαν διατυπωθεί εναντίον του οργανισμού. Συγκεκριμένα, στον υπό αναφορά Πίνακα αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ήτοι, η ημερομηνία και οι ώρες των παραβάσεων καθώς και η φύση των παραβάσεων. Επιπλέον στον Πίνακα περιλαμβάνονται συγκεκριμένες λέξεις ή/και φράσεις, μέσω των οποίων διαφαίνεται ξεκάθαρα ότι, κατά τη διάρκεια του επεισοδίου μεταδόθηκε λεκτικό ακατάλληλο για ανηλίκους και βωμολοχίες σε πρόγραμμα εντός οικογενειακής ζώνης και επομένως η σήμανση που δόθηκε από τον οργανισμό δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου και ως εκ τούτου, ο οργανισμός δεν διασφάλισε ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το ακριβές περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν. Ακολουθώς, στις αποφάσεις της η Αρχή δίδει, συμπεριλαμβανομένης και της παρούσης, σαφή και ακριβή αιτιολογία, ώστε να μπορεί να ελέγχεται δικαστικά η διακριτική της ευχέρεια.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *η συγκεκριμένη ελληνική σειρά προβαλλόταν από τον Τηλεοπτικό Οργανισμό «TV ONE – MEGA», εντός της οικογενειακής ζώνης επί σειρά ετών, πέραν δεκαετίας, χωρίς ποτέ να υπάρξει οποιαδήποτε ανάλογη καταγγελία. Η προβολή του χωρίς να εγερθεί οποιοδήποτε θέμα καταλληλότητας από την Αρχή καταδεικνύει την νομιμότητα*

της πράξης του σταθμού και την προσδοκία ότι αυτή δεν θα ανατρεπόταν, τουλάχιστον όχι χωρίς προειδοποίηση. Η απρόσμενη αυτή μεταβολή της στάσης της Αρχής συνιστά παραβίαση των αρχών της καλής πίστεως και χρηστής διοίκησης... Ακόμη και αν η APK έχει αλλάξει την πολιτική της, και πλέον θεωρεί την προβολή της εν εξετάσει εκπομπής εντός οικογενειακής ζώνης παραβίαση της νομοθεσίας, τότε βάσει αγγλικής νομολογίας καθώς και της αρχής της αναλογικότητας δεν θα ήταν δίκαιο ο σταθμός να τιμωρηθεί χωρίς να έχει λάβει γνώση αυτής της αλλαγής, η Αρχή επισημαίνει τα εξής:

Η προβολή μιας σειράς εντός της οικογενειακής ζώνης δεν εξάγει το συμπέρασμα πέραν πάσης αμφιβολίας ότι το περιεχόμενο όλων των επεισοδίων της είναι κατάλληλα για γενική παρακολούθηση και για προβολή εντός της οικογενειακής ζώνης. Κατ' επέκταση, η μη διερεύνηση πιθανών παραβάσεων για συγκεκριμένη τηλεοπτική σειρά από την Αρχή, είτε γιατί δεν είχαν ληφθεί σχετικά παράπονα / καταγγελίες, είτε γιατί δεν είχαν υποπέσει στην αντίληψη της Αρχής πιθανές παραβάσεις της νομοθεσίας, προκειμένου να προβεί σε αυτεπάγγελτη διερεύνηση, πάλι δεν συνεπάγεται ότι το περιεχόμενο όλων των επεισοδίων μιας σειράς είναι κατάλληλα για προβολή εντός οικογενειακής ζώνης καθώς και ότι καμία πρόνοια της νομοθεσίας δεν έχει παραβιαστεί.

Εν πάση περιπτώσει, στην προκειμένη περίπτωση ούτε αυτό ισχύει. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, στην Υπόθεση της με Αρ. Φακ. 113/2005(2), εξέτασε επεισόδιο της ελληνικής τηλεοπτικής σειράς «*Είσαι το Ταίρι Μου*», το οποίο μεταδόθηκε εντός οικογενειακής ζώνης (στις 30.3.05, μεταξύ των ωρών 18.20 – 19.10) και εξέδωσε σχετικές αποφάσεις ημερομ. 18.1.06 και 21.6.06 αντίστοιχα, με τις οποίες έκρινε ένοχο τον οργανισμό για παραβάσεις που αφορούσαν στην προβολή προγράμματος εντός οικογενειακής ζώνης μη κατάλληλου για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, στη μετάδοση βωμολοχιών σε πρόγραμμα εντός οικογενειακής ζώνης, στην παράλειψη του οργανισμού να λάβει μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά και στην παράλειψη του να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές ήταν ενήμεροι σχετικά με το ακριβές περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούσαν, και επέβαλε το διοικητικό πρόστιμο των £2.000 (€3.448). Αμφότερες οι

ως άνω αποφάσεις κοινοποιήθηκαν στον οργανισμό, με επιστολές της Αρχής ημερομ. 13.4.06 και 29.11.06, αντίστοιχα. Επομένως ήταν εις γνώση του οργανισμού η διαπίστωση παραβάσεων και η επιβολή κυρώσεων για την υπό αναφορά τηλεοπτική σειρά.

Ως προς τους ισχυρισμούς του οργανισμού ότι *Αναφορικά με την κατ' ισχυρισμό παραβίαση του κανόνα 25(3)(γ) που αφορά την μετάδοση βωμολογιών σε προγράμματα εντός οικογενειακής ζώνης, πρέπει να σημειωθεί ότι δεν ξεκαθαρίζεται εντός της νομοθεσίας ποιες λέξεις λογίζονται ως βωμολοχίες. Πρέπει να επισημανθεί ότι όλες οι λέξεις που έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοιες έχουν και άλλες λεξιλογικές ερμηνείες πέραν από την υβριστική*, η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα εξής: Κατ' αρχάς, παρά το ότι δεν αναφέρεται ρητά στη νομοθεσία ποιες λέξεις λογίζονται ως βωμολοχίες, η Αρχή αναμένει από ένα τηλεοπτικό οργανισμό να είναι σε θέση να διακρίνει ποιες λέξεις θεωρούνται βωμολοχίες και ανάρμοστες για προβολή εντός οικογενειακής ζώνης, και αντίστοιχα ποιες λέξεις συνιστούν αποδεκτό επίπεδο στη γλώσσα και στη συμπεριφορά. Στην προκειμένη περίπτωση, η Αρχή θεωρεί ότι οι λέξεις **«μαλακισμένο»**, **«Αϊ στο διάβολο»**, **«δεν μας χέξεις»**, **«σκάστε»** και **«γαμώτο»** είναι βωμολοχίες [παρά την ενδεχομένως επιπρόσθετη λεξιλογική ερμηνεία που ορισμένες λέξεις τυχόν να έχουν] και ακατάλληλες για προβολή εντός οικογενειακής ζώνης.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι *Λαμβάνοντας υπόψη τόσο το χιουμοριστικό πνεύμα των διαλόγων μέσα στους οποίους βρίσκονται οι επίμαχες φράσεις όσο και τον γενικό κωμικό χαρακτήρα της σειράς είναι εύλογο να θεωρηθεί ότι οι λέξεις δεν είχαν βωμολοχικό χαρακτήρα και συνεπώς δεν παραβιάζουν τον άνωθεν κανονισμό*, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτός από την Αρχή. Μια κωμική σειρά δεν έχει το ακαταλόγιστο και ως εκ τούτου δεν νομιμοποιείται, ούτε δικαιολογείται να καταφεύγει σε απρεπείς εκφράσεις ή/και βωμολοχίες όπως **«μαλακισμένο»**, **«Αϊ στο διάβολο»**, **«δεν μας χέξεις»**, **«σκάστε»** και **«γαμώτο»**, προκειμένου να προκαλέσει το γέλιο. Η Αρχή κατανοεί και λαμβάνει υπόψη το χιουμοριστικό πλαίσιο της υπό αναφορά σειράς. Ωστόσο, σημειώνεται από την Αρχή ότι το έξυπνο και εύστοχο χιούμορ δεν συνεπάγεται ταυτόχρονα τη χρήση απρεπών ή/και ακαλαίσθητων εκφράσεων ή βωμολογιών, τονίζοντας ταυτόχρονα ότι τόσο η κωμωδία, όσο και κάθε άλλης μορφής πρόγραμμα, θα πρέπει να τηρεί τις πρόνοιες της νομοθεσίας. Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι οι οργανισμοί έχουν

την υποχρέωση τήρησης της νομοθεσίας και ειδικότερα της μετάδοσης εντός οικογενειακής ζώνης προγραμμάτων τα οποία περιέχουν λεκτικό και οπτικό υλικό, κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *Ανάλογο καθήκον εντοπίζεται και στον κανονισμό 42(8) που απορρέει δυνάμει του άρθρου 51 των Περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων που αναφέρει ότι: «Κάθε απόφαση της Αρχής πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να υπογράφεται από τον πρόεδρό της και να διαβιβάζεται γραπτώς στον καθ' ου η καταγγελία και σε περίπτωση παραπόνου και στον παραπονούμενο.»* Σε αυτή την περίπτωση η αιτιολογία πίσω από την απόφαση είναι ανύπαρκτη κατά παραβίαση των απαιτήσεων των νόμων, η Αρχή διερωτάται σε ποια απόφαση αναφέρεται ο οργανισμός, καθότι η παρούσα αποτελεί την πρώτη απόφαση που εκδίδει η Αρχή για την Υπόθεση αρ. 34/2018(2)(Ε) και την οποία η Αρχή θεωρεί, μέσα από τις 15 σελίδες της, ως επαρκώς αιτιολογημένη.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *Άξια αναφοράς είναι επίσης η γενική αρχή του δικαίου in dubio pro reo* ότι δηλαδή η οποιαδήποτε ασάφεια στον νόμο οφείλει να επιλύεται προς όφελος του κατηγορούμενου μέρους. Στην προκειμένη περίπτωση τόσο το τι ορίζεται ως περιεχόμενο κατάλληλο για ανηλίκους όσο και το τι εστί βωμολοχία είναι ασαφές στον νόμο, η Αρχή θεωρεί ότι ουδεμία ασάφεια υπάρχει στο Νόμο, ως προς το περιεχόμενο το οποίο είναι κατάλληλο για ανηλίκους καθώς και ως προς το λεκτικό το οποίο θεωρείται βωμολοχία. Χρησιμοποιώντας ως κριτήριο, για την εξέταση των πιθανών παραβάσεων, την κοινή λογική και το επίπεδο ευπρέπειας του μέσου λογικού τηλεθεατή, η Αρχή δεν συμφωνεί ότι φρασεολογία όπως *«μαλακισμένο»*, *«αι στο διάβολο»*, *«δεν μας χέζεις»*, *«σκάστε»* και *«γαμώτο»* αντιπροσωπεύει το αποδεκτό επίπεδο της γλώσσας και της συμπεριφοράς του μέσου Κύπριου, ιδιαίτερα όταν αυτή εκφράζεται μέσω της τηλεόρασης, στη διάρκεια ενός προγράμματος που προβάλλεται εντός οικογενειακής ζώνης και απευθύνεται και σε ανήλικα άτομα. Η Αρχή έχει την υποχρέωση να ενεργεί κατά τρόπο που να διασφαλίζεται ότι τα προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών αντανακλούν το αισθητήριο του μέσου λογικού πολίτη και δεν αποδέχεται ότι το αισθητήριο αυτό συνάδει με τη χρήση λέξεων και

εκφράσεων όπως τις προαναφερθείσες. Εξάλλου, η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι η αυστηρότητα με την οποία οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί ελέγχουν το περιεχόμενο των προγραμμάτων τους, θα πρέπει να προσαρμόζεται ανάλογα με το χρόνο μετάδοσης του εκάστοτε προγράμματος και την ηλικία των ατόμων που πιθανό να το παρακολουθούν.

Τέλος, ως προς τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *Οι πελάτες μας σε καμία περίπτωση δεν είχαν την πρόθεση και ούτε θεωρούσαν ότι η μετάδοση της εκπομπής «Είσαι το ταίρι μου» εντός της οικογενειακής ζώνης συνιστούσε παραβίαση του νόμου και αυτό οφείλει να ληφθεί υπόψη από την Αρχή κατά την συνέχεια της διαδικασίας», η Αρχή σημειώνει ότι ένα πρόγραμμα κρίνεται εκ του αποτελέσματος και όχι εκ της προθέσεως του οργανισμού. Στην παρούσα υπόθεση, παρά τις ενδεχομένως καλές προθέσεις του οργανισμού, εξετάζεται το θέμα της μετάδοσης λεκτικού, ακατάλληλου για ανηλίκους και βωμολογιών σε πρόγραμμα το οποίο μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης και έφερε τη σήμανση «Κ». Επομένως, θέση μας είναι ότι, ο οργανισμός, ο οποίος μετέδωσε το εν λόγω πρόγραμμα, θα πρέπει να αντιμετωπίσει το όλο θέμα με σοβαρότητα και ευαισθησία, ώστε να συμμορφώνεται με το νομικό πλαίσιο που αφορά τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς και να ανταποκρίνεται με σεβασμό και συνέπεια σε θέματα που αφορούν στην προστασία των ανηλίκων.*

Συνοψίζοντας, η Αρχή επισημαίνει ότι οι οργανισμοί έχουν υποχρέωση να τηρούν τον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμο 7 (Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) και κατ' επέκταση την ευθύνη να ρυθμίζουν τη λειτουργία τους με απώτερο σκοπό τη συνεισφορά τους στη βελτίωση του ραδιοτηλεοπτικού πεδίου.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **Κανονισμών 21(6)** (υποστοιχείο **1**), **25(3)(γ)** (υποστοιχείο **2**), **22(1)** (υποστοιχείο **3**) και **21(5)** (υποστοιχείο **4**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) και επιβάλλει στον οργανισμό την κύρωση της **Προειδοποίησης**.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό να είναι πιο προσεκτικός και εφιστά την προσοχή του στο ότι δεν θα επιδείξει την ίδια επιείκεια σε περιπτώσεις διάπραξης παρόμοιας φύσεως παραβάσεων από τον οργανισμό στο μέλλον.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.A.